

Femeia dinainte

Autor: Roland Sachimmelpfennig

Roland Schimmelpfennig (n. 1967) este la ora actuală cel mai jucat dramaturg german contemporan. Piese sale sunt reprezentate în peste 40 de țări. Este și regizor, romancier, libretist de operă, autor de piese de teatru radiofonic, eseuri. A scris deja peste 30 de piese, a primit numeroase premii și distincții (*Premiul Nestroy*, de două ori, *Premiul de dramaturgie al festivalului de la Mülheim* etc.). Este cu siguranță unul dintre cei mai inovatori autori contemporani, aflat într-o perpetuă căutare de noi forme dramatice. O căutarea încununată de fiecare dată de reușită, dacă avem în vedere succesul pieselor lui Schimmelpfennig în culturi atât de diferite.

Sinopsis

Genul: Dramă, Mystery

Distribuția: 3 f, 2 b

Frank (în jur de 45 de ani) și soția sa, Claudia, alcătuiesc de ani buni o familie. Au și un fiu aproape major, Andi, care la rândul lui are o prietenă, pe Tina. Spațiosul lor apartament e deja gol: nu mai există mobilier, nici tablouri pe pereți, doar cutiile mari de carton pregătite pentru mutat. Claudia tocmai iese din baie, a făcut probabil ultimul duș în locuința din care familia urmează să se mute. Și-l întreabă pe Frank, aflat în vestibul, cu cine vorbea. Frank se tot eschivează, dar Claudia insistă că a auzit voci în vestibul. Și, cum bâiguielile soțului nu o conving, Claudia se duce la ușa de la intrare și o deschide. Iar în fața ușii stă singurul personaj al piesei care are și un prenume: Romy Vogtländer. Exact, *femeia dinainte*. Dinainte cu mult, căci sunt 24 de ani de când Frank și Romy s-au văzut ultima oară. Așadar, ce caută „femeia dinainte” la ușa casei din care Frank și familia lui tocmai urmează să se mute peste ocean, la Toronto? După aproape un sfert de secol? Explicația ei e simplă: „Acum 24 de ani, bărbatul acesta a fost marea mea iubire. Eram un cuplu atunci, și mai suntem și astăzi.” Pe ce se bazează ea când afirmă că ei doi continuă să fie un cuplu? Firește, pe faptul că ea îl iubește-n continuare la fel ca atunci. Dar și pe jurământul pe care i-l făcuse Frank, anume, că o va iubi veșnic.

Asta se întâmplă în prima scenă a piesei. Următoarea scenă începe cu zece minute ...înaintea acțiunii din prima scenă. Astfel, aflăm ce anume s-a petrecut înaintea acestui început abrupt și spectaculos. Iar scena a doua continuă și cu ceea ce s-a întâmplat în prima scenă, așadar o încorporează, plasând-o într-o cronologie mai realistă, completând, ca printr-un flashback, lacuna temporală. Piesa care începe asemenea unei comedii de boulevard, cu clasicul triumfi amoros, ia însă turnuri neașteptate. Se transformă mai întâi în dramă, pentru a se termina ca o tragedie greacă.

Comentariul lui Scora

Asemenea altor mari autori ai zilelor noastre (Lukas Bärfuss, Neil LaBute, Dea Loher), Schimmelpfennig a asimilat profund lecția tragediei antice. Asta se simte în senzația, chiar și la simpla lectură, că există o predestinare, că traseele existențiale ale personajelor sunt conduse de forțe mai presus de ele. Dar a căror prezență și putere, spre deosebire de eroii de acum două milenii și jumătate, cei de acum nici măcar nu le mai bănuiesc. Iar tensiunea dintre ceea ce vor ei să facă și acea forță pe care o simțim, difuz, că le guvernează existențele este extrem de ofertantă dramatic. O piesă cu metafizică, dar și cu o acțiune dramatică palpitantă, plină de suspans. Ceea ce a condus, firesc, și la ecranizarea piesei și includerea filmului în categoria *psycho thriller*.

Detalii tehnice

Premiera absolută a avut loc la Burgtheater Viena în septembrie 2004, în regia lui Stephan Müller.

Premiera românească, intitulată *Femeia din trecut*, a fost coprodusă de Proiect Replica și Teatrul Metropolis în 2009, în regia lui Theodor Cristian Popescu.

Drepturile de reprezentare: S. Fischer Verlag GmbH Theater und Medien, Hedderichstr. 144, 60596 Frankfurt am Main. E-mail: theater@s-fischer.de, reprezentată în România de Kessler Agency: simona@kessler-agency.ro.

Drepturile asupra versiunii românești: Victor Svcoradeț, vicmarsco@yahoo.de

Mostră text

Broasca de la intrare se sparge. Ușa locuinței se deschide violent. Scurtă pauză. Andi, fiul lui Frank și al Claudiei, dă buzna înăuntru. Are respirația tăiată, pare sub șoc, nu e în stare să vorbească. Pe brațe o poartă pe Romy Vogtländer în pelerină de ploaie, moartă.

ANDI Ajutor –

CLAUDIA Ce –

FRANK Ce s-a –

ANDI Afară, în fața casei, zăcea femeia asta –

Scurtă pauză.

FRANK Romy –

ANDI E moartă –

FRANK Moartă?

ANDI Moartă – da, zăcea moartă pe caldarâm în fața casei.

Scurtă pauză.

CLAUDIA Femeia – moarta – de ce n-ai lăsat-o unde era?

Scurtă pauză.

ANDI S-o las acolo? O femeie moartă?

CLAUDIA Da –

ANDI Dar nu puteam s-o las –

FRANK Doar nu era s-o –

CLAUDIA De ce nu, ce să facem noi cu ea, aici?

Scurtă pauză.

Ce să facem noi cu cadavrul, aici, în casă? Du-o-napoi –

ANDI Înapoi, în fața acsei? S-o duc înapoi pe pavaj? Nu!

CLAUDIA Vie sau moartă, femeia asta nu are ce căuta în locuința mea.

ANDI Nu pot s-o duc înapoi –

CLAUDIA De ce nu, doar tu ai și adus-o încă.

Scurtă pauză.

ANDI nu mai poate s-o țină în el Eu am omorât-o!

FRANK Tu ai – ce-ai făcut?

ANDI Eu am ucis-o –

Claudia încearcă să închidă la loc ușa spartă, dar aceasta este atât de stricată, încât tot mai rămâne puțin deschisă, chiar dacă o forțează.

FRANK Pune-o – pune-o aici –

Andi întinde femeia moartă peste câteva cartoane cu lucruri.

CLAUDIA Nu se poate să –

ANDI Nu-nțeleg cum a putut să se-ntâmples –

FRANK Ce? Ce anume s-a întâmplat?

ANDI Tina și cu mine, eram amândoi, astăzi e ultima noastră zi, soarele era deja jos de tot, și atunci, femeia, femeia asta părăsește casa, și, nu pot să spun de ce, ceva la ea ne înfurie, ceva în felul ei; mersul ei, nu știu ce, neliniștea ei, ne înfurie, o simțim amândoi în același timp, și atunci Tina ia o piatră și aruncă după ea, o ratează, de două ori, femeia e prea departe, imposibil de lovit, mă gândesc și arunc și eu după ea, dar piatra, parcă ar fi fost atrasă de ea, zboară spre ea, chiar când se întoarce să plece, și o lovește în plin, drept în cap. Femeia se prăbușește și nu se mai ridică.

Scurtă pauză.

Ce-am putut să fac?

Pauză.

Pentru clipa asta, pentru că am aruncat cu piatra aia, o să plătesc cu toată viața mea.

Tăcere. Nimeni nu știe ce să spună.

Mama își cuprinde fiul în brațe. Tatăl se întoarce spre femeia moartă.

FRANK Trăiește!

ANDI Ce?

FRANK Da, respiră –

Scurtă pauză.

respiră superficial, dar respiră –

CLAUDIA Trăiește –

FRANK E doar leșinată – piatra a făcut-o să-și piardă cunoștința –

Scurtă pauză.

N-ai omorât-o.

Scurtă pauză.

ANDI Nu –

FRANK Nu putem s-o lăsăm să zacă aici – dacă are o comoție cerebrală trebuie să stea întinsă în întuneric.

CLAUDIA Unde s-o întindem aici –

ANDI Pe canapea –

CLAUDIA Canapeau au luat-o deja –

ANDI Au luat-o –

CLAUDIA E pe vapor, a plecat cu mai tot mobilierul –

FRANK Aici unde e acum nu poate să rămână, cine știe cât mai durează până când o să-și revină –

ANDI Păi atunci pune-o la voi în pat –

CLAUDIA Niciodată. În nici un caz la noi în pat –

FRANK Patul tău ce are – o punem în patul tău.

ANDI Patul meu – eu – dacă o punem la mine în pat – atunci eu unde o să –

Scurtă pauză.

Mai încolo vine Tina, e ultima oară –

CLAUDIA Dar de ce trebuie să vă întâlniți aici –

ANDI Dar –

Scurtă pauză.

la ea nu putem, tatăl ei mă urăște.

Scurtă pauză.

CLAUDIA Duceți-vă și voi la cinema – există atâtea posibilități –

ANDI Și pe urmă? Doar n-o să-mi petrec noaptea lângă femeia asta, la mine în pat!

Tăcere.

FRANK Dar nu poți să –

ANDI Nici prin gând nu-mi trece!

FRANK Dar nu poți să –

ANDI Nici prin gând nu-mi trece! Mai bine n-aș mai fi adus-o în casă –

Andi iese furios.

Frank și Claudia rămân cu femeia leșinată.

FRANK Hai s-o ducem dincolo –

CLAUDIA Du-o tu –

FRANK Nu pot s-o duc singur –

CLAUDIA Nu poți? E prea grea? Înainte sunt sigură că puteai –

Ce-i asta?

FRANK Ce?

CLAUDIA Aici – aici pe podea – uite –

E sânge?

FRANK Sânge?

CLAUDIA Da –

FRANK Unde ?

CLAUDIA Aici, pe podea –

FRANK Într-adevăr – e o pată, nici nu băgasem de seamă.

E –

Cercetează pata.

E sânge – îi curge sânge –

(...)